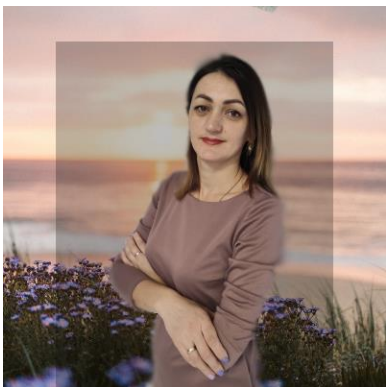

ЗМІСТОВА ЛІНІЯ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК» НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ

*Падалюк Н.Ф.,
учитель інформатики
ЗЗСО №20*

Сучасні масштаби екологічних змін створюють реальну загрозу для життя людей, що робить вкрай актуальною проблему зміни ставлення людства до природи. Для цього треба з'ясувати основні напрямки стратегії поведінки людини у довкіллі, які б дозволили їй гармонійно співіснувати з природою. Від того, що ми робимо і чого не робимо сьогодні, залежить, чи буде в наступного покоління майбутнє. Уроки інформатики в комплексі з іншими науками мають виховувати в учнів екологічну свідомість та культуру, головними аспектами яких є наукова основа, екологічний світогляд, екологічна відповідальність та ініціатива. Адже екологічна свідомість передбачає не лише бережливе ставлення до природи, але й розуміння вразливості природних екосистем.

Масштаби екологічних змін створюють реальну загрозу для життя людей. Ця ситуація наполегливо вимагає формування екологічної компетентності. Тому важливою задачею є підготовка людей до правильної поведінки у природі. Вирішувати її повинні усі соціальні інститути суспільства. Значна роль у вирішенні цієї проблеми належить школі.

В оновлених навчальних програмах визначено предметний зміст, що розкриває наскрізні змістові лінії в кожній темі програми. Наскрізна лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» стосується усвідомлення учнями причин виникнення сучасних екологічних проблем і власної причетності до них, важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь, необхідності відповідального дбайливого ставлення до довкілля, особистого внеску у збереження природи; вона спрямована на формування в учнів соціальної активності, екологічної свідомості, готовності брати участь у розв'язанні проблем збереження довкілля.

На уроках інформатики екологічне виховання здійснюється через розширення змісту освіти, доцільних методів і форм навчання, використання сприятливих виховних ситуацій. Тому намагаюся створювати умови для ідентифікації учня як жителя міста чи села, виховувати любов до рідного дому, школи, своєї країни, її природи, рідної мови, традицій. Для того, щоб збільшити потенціал екологічного виховання предмету інформатики, частіше включаю в зміст уроку задачі, що викликають почуття гордості за свою країну

і формують учня як свідомого, активного члена суспільства, який вболіває за чистоту довкілля, збереження природи для теперішніх та майбутніх поколінь.

В учнів мимоволі виникає питання: «А що ми можемо зробити для охорони довкілля?». Роздуми, дискусії, пропозиції учнів сприяють формуванню екологічної культури, правил життя у стилі «еко». Діти самі роблять висновок: якщо будемо берегти нашу природу, то обов'язково будемо мати можливість милуватися нею не одне десятиліття.

Для цього при підготовці до уроків намагаюся обирати матеріали екологічного змісту для практичних та компетентнісних завдань, мініпроектів та проектів з точки зору життєвих ситуацій і тим самим дати зрозуміти загрозу, яку несе для нас особисто та для всієї планети в цілому недбайливе ставлення до природи.

Формую диференційовані завдання або надаю учням можливість обрати завдання самостійно і виконати його від гіпотези до реалізації. Або на базі новини, що усіх хвилює, здійснити пошук даних та сформулювати завдання для розв'язання проблеми, що їх збентежила, прогнозувати подальші дії в ситуації новини та обрати один із варіантів, щоб використати знання теми для її візуалізації. Наприклад, діти створюють екологічні пам'ятки, презентації та відеоролики на тему «Життя у стилі ЕКО», «ЕКО-шик як стиль життя»; буклети та карти думок з планами економії води та електроенергії; ведуть облік витрат електроенергії за кожен день протягом тижня й аналізують від чого залежить збільшена витрата електроенергії в ті чи ті дні; обраховують масу викидів від автомобілів і скільки потрібно дерев для очистки повітря; вживають у родині заходів для економії води й електроенергії та проводять відповідні розрахунки, будують діаграми шкідливих викидів у атмосферу тощо.

З метою розвитку творчих здібностей систематично пропоную завдання пошуково-дослідницького характеру. Наприклад, діти готують інформацію на такі теми:

- про можливість отримання доходу від здачі використаного пластику та іншої вторинної сировини;
- чи може Україна повністю відмовитись від атомної енергетики й перейти на альтернативні види енергії (вітрові, сонячні)? Яку частку енергії виробляють сьогодні альтернативні станції і яка собівартість цієї енергії порівняно з енергією АЕС;
- перспективи розвитку екологічного транспорту в Україні.

У своїй роботі практикую бінарні та інтегровані уроки з метою ефективного реалізації наскрізної лінії «Екологічна безпека і сталий розвиток», тому активно співпрацюю з вчителями-предметниками. На таких уроках за допомогою мобільних додатків з доповненою реальністю поєднуємо віртуальний та реальний світ для створення реальних 3D-об'єктів у житті, які допомагають у вивченні абстрактних та складних предметів STEAM. Також для розвитку креативності, глобального мислення, пізнавальної, діяльнісної,

інформаційної компетенції, розширення світогляду впроваджую пленерні уроки із залученням багатств навколишнього простору як засобів навчання.

Тому завдання формування екологічної компетентності – сприяти накопиченню екологічних знань, виховувати любов до природи, прагнення берегти і примножувати її багатства, формувати вміння і навички діяльності людини в природі.

Результат екологічного виховання – сформована екологічна компетентність дитини, що характеризується різнобічними, глибокими знаннями про навколишнє середовище і вміннями розумного ставлення до природи.